

ANMELDELSER

T. Høy & J. Dahl: Danmarks søer; søerne i Storstrøms Amt og på Bornholm. Strandberg, Vedbæk 1991. 94 s., ill., 31 cm. DKK 248,-.

Bogen rummer kort over søerne i Storstrøms amt og på Bornholm; kortene er formindsket i forhold til originalkortene i skala 1:5.000, dermed bliver man noget afhængig af målestokken, og en direkte sammenligning er vanskelig. Det er prisen for det meget smukke bogværk, som udover søernes topografi, omhandler historiske oplysninger og oplysninger om fiskeriforhold. Kombinationen er meget, fin og der fremkommer en række oplysninger, som ikke tidligere har været let tilgængelige.

Bent Hasholt

K.E.Hansen & A.Tuxen: Kampen for rent vand - om natur og økonomi. Geografforlaget, Brenderup 1992. 105 s., ill., 26 cm. DKK 128,50.

Bogen er en grundbog om natur og forurening i Danmark. Det angives også, at bogen lægger op til debat om miljøforvaltning i "det nye Europa". Alt i alt en ambitiøs opgave og et godt initiativ. Bogens forfattere har et geologisk udgangspunkt, som medfører, at andre emner behandles mindre grundigt. Når bogens titel lægger stor vægt på vandet, virker det skævt, at kredsløbet får én side, ΔR beskrives alene som ændring i grundvandsbeholdning, medens kvartærgeologi får 14 sider. Vandressourcens størrelse nævnes, og uenighed anføres, men intet om basis for denne. I afsnittet om forbrug ville det også være på sin plads at nævne, at de forskellige mio. m³ forbruges meget forskelligt, fx går dambrugsvand umiddelbart tilbage i vandløbet. Bogen skifter omkring midten fra en teknokratisk behandling af emnet til en mere debatterende stil, ofte med politiske statements: "udbredt politisk vilje - også i borgerlige partier". Der bliver også plads til et kapitel om naturopfattelse! Stavfejl fx. fløjshandsker og kloark burde være undgået. Bogen burde kunne give anledning til gode diskussioner, men det fordrer, at læseren har tid til at sætte sig ind i de omfattende problemstillinger, som her præsenteres, hvis de ikke skal ende i forenkede opfattelser af, hvad der er godt og ondt.

Bent Hasholt

Applied groundwater hydrology - a British perspective. Ed. by R.A.Downing & W.B. Wilkinson.

Clarendon, Oxford 1991. 340 s., ill., 26 cm. GBP 80,-.

Bogen omhandler anvendt grundvandshydrologi i britisk perspektiv. Den er udarbejdet af den engelske sektion af International Association of Hydrogeologists og efterfølger en udgivelse fra 1981; det er hensigten at redegøre for udviklingen i det seneste tiår. Organisationskomiteen har udvalgt 41 forfattere, som dækker alle aspekter af området. Omkring en trediedel af drikkevandsforsyningen fås fra grundvand; dette er nok årsagen til, at forureningsproblematikken forekommer senere end i Danmark. Mange problemer er meget lig tilsvarende danske. Nogle kapitler er imidlertid af mere speciel interesse fx et kapitel om radioaktivt affald og betydning for minedrift. Manipulation af grundvandsmagasiner forekommer også i større udstrækning end i Danmark. Bogen indeholder derfor nyttige fingerpeg om fremtidige problemer i Danmark.

Bent Hasholt

Studien zur physischen Geographie und zum Landnutzungspotential der östlichen Kanarischen Inseln. P. Höllermann (Hrsg.). - (Erdwissenschaftliche Forschung; 25).

Steiner, Stuttgart 1991. 276 s., ill., 30 cm. DEM 148,-.

Bogen behandler den fysiske geografi og arealudnyttelsespotentialer på de østligste Kanariske øer, dvs. Fuerteventura og Lanzarote, som er bekendte for mange danske turister. Der indledes med et oversigtskapitel, som placerer de østlige øer i forhold til de øvrige øer, karakteristisk er det mindre relief og den større ariditet. Erhverv gennemgås, og det er overraskende, at Arrecife er Spaniens 5. største fiskerihavn. Det efterfølgende kapitel omhandler jordbund og dens udnyttelse på grundlag af FAO systemet. Diverse kort er fremstillet i ret særprægede øst-vestgående bælter, hvis grænser virker ret kunstige. Omfattende profilbeskrivelser medfølger, 70 sider. De følgende kapitler omhandler klima og dugkondensation, specielt sidstnævnte er interessant; det konkluderes at den absolutte vandmængde er lille (6-14 mm pr. år). Bogens sidste kapitel beskriver flyvesandsområder på Fuerteventura. Alt i alt rum-

mer bogen interessante og nye data fra disse spændende øer, som i lang tid har været feriemål.

Bent Hasholt

Late Vistulian and Holocene aeolian phenomena in Central and Northern Europe. S. Kozarski (ed.). - (Zeitschrift für Geomorphologie; Suppl. 90).

Borntraeger, Stuttgart 1991. 207 s., ill., 25 cm. DEM 148.

Dette hefte rummer 17 artikler, som har været præsenteret ved et internationalt symposium i Polen 1990. Mødets tema var æoliske fænomener i Central- og Nordeuropa i Senweichsel og Holocæn. Commission on Frost Action Environments (IGU), Working Group on Periglacial Environments (IPA), Adam Mickiewicz Universitetet i Poznan, Det Polske Videnskabs Akademi's afdeling i Poznan og Det Polske Geografiske Selskabs geomorfologiske kommission har støttet symposiets afholdelse. I alle artiklerne tages udgangspunkt i et geografisk område i Nord- og Centraleuropa. Artiklerne er især fra Holland, Tyskland og Polen. De fleste er helt lokale beskrivelser af undersøgelsesresultater, men der er også mere overordnede og generaliserende tekster. Temaerne varierer over et bredt spektrum fra den humane indflydelse på landskabet og de deraf afledte æoliske former og processer til detaljerede sedimentologiske iagttagelser fra recent aktive æoliske områder og fra sedimentologiske logs. Af special dansk interesse er en artikel af Else Kolstrup om æoliske aflejringer i form af coversands, løss og flyvesand ved fire danske lokaliteter. Disse aflejringer har hidtil ikke fået stor opmærksomhed i Danmark, muligvis som følge af den ringe fokus på de rent periglaciale former og processer, der naturligvis har foregået her i landet også i Senglaciel og Holocæn tid. Flere af artiklerne indeholder information om palæoindretninger rekonstrueret ud fra de æoliske former, hvilket klart bidrager til mere overordnede rekonstruktioner af de palæoklimatiske forhold i Centraleuropa. Ligeledes publiceres mange termoluminescens- og C¹⁴dateringer, ikke mindst fra de polske områder. Anvendelsen af disse data er nok mere begrænset i en større europæisk sammenhæng, da der ikke i teksten gives mange vurderinger af disse dat-